

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Evou Lukotkovou v právní věci žalobců: **a/ K. T., b/ nezl. A. P., c/ nezl. M. P.**, žalobci ad b/, ad c/ zastoupení žalobkyní ad a/ jako zákonnou zástupkyní, všichni státní příslušnost Arménská republika, žalobci ad a/, ad b/ a ad c/ zast. Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Příkop 8, 602 00 Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12.11.2013, č. j. OAM-290/ZA-ZA02-ZA08-2013,

t a k t o :

- I. Žaloba žalobců ad a/, ad b/ a ad c/ s e z a m í t á .**
- II. Žalobci ad a/, ad b/ a ad c/ nemají právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 12.11.2013, č. j. OAM-290/ZA-ZA02-ZA08-2013, rozhodl žalovaný o žádosti žalobců o udělení mezinárodní ochrany tak, že žádost je nepřípustná podle § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších

předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Řízení o udělení mezinárodní ochrany se podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavuje.

V zákonné lhůtě podali žalobci žalobu, v níž uvedli, že žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice podali z důvodu obavy o své životy a současně z důvodu sloučení rodiny s manželem první žalobkyně a otcem druhého a třetího žalobce, který dne 9. 9. 2013 ze stejných důvodů podal rovněž žádost o udělení mezinárodní ochrany. Obavu o své životy opřeli o skutečnost, že manžel žalobkyně ad a/ a otec žalobců ad b/ a ad c/ v roce 2007 v afektu pobodal policistu na území Arménie a následně z hospitalizace psychiatrické léčebny utekl za pomoci svého otce na území Ruské federace, kde se skrýval před pobodaným a jeho přáteli, kteří mu vyhrožovali ublížením na zdraví. V dubnu roku 2008 titěž lidé usmrtili otce manžela žalobkyně ad a/ a současně vyhrožovali žalobcům a dalším příbuzným ublížením na zdraví a zabitím. Z obavy o své životy proto odcestovali žalobci z území Arménské republiky a v roce 2009 a v roce 2010 požádali o mezinárodní ochranu. Žalovaný posoudil jejich žádost jako nepřípustnou, neboť dle jeho názoru neuvedli žádnou novou skutečnost nebo zjištění, které nebyly bez jejich vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodu pro udělení mezinárodní ochrany ve smyslu ust. § 10a písm. e) zákona o azylu. Hlavními důvody jejich žádosti ze dne 9. 9. 2013 byla obava z pronásledování, ublížení na zdraví a zabití na území Arménské republiky a dále zájem na sloučení rodiny s manželem žalobkyně ad a/ a otcem žalobců ad b/ a ad c/. Žalobci potvrdili, že se jedná o žádost opakovanou, první žádost byla podána v roce 2010. Navrhli proto, aby přezkoumávané rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

V písemném vyjádření ze dne 21. 1. 2014 v návaznosti na doručení žaloby uvedl žalovaný, že žalobci nepopírají totožnost jejich žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 9. 9. 2013 s žádostí podanou dne 23. 2. 2010, pouze namítají zdravotní stav jejich manžela/otce, u kterého předpokládají udělení mezinárodní ochrany. O neexistenci nebezpečí pro případ návratu do země původu rozhodl žalovaný již v prvním meritorním řízení vedeném o jejich žádosti.

Ze správního spisu soud zjistil, že v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobci uvedli, že jsou státními příslušníky Arménské republiky, nikdy proti nim nebylo vedeno trestní stíhání. Žalobkyně ad a/ uzavřela manželství s R. P., který rovněž opakovaně žádal o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Z vlasti odešli dne 11. 6. 2009 z důvodu, že celá jejich rodina byly v ohrožení kvůli manželovi žalobkyně ad a/, který měl v roce 2007 problém s policistou, se kterým se pohádal a následně jej pobodal. Pro uvedené jednání byl transportován do psychiatrické léčebny, kde měl být hospitalizován po dobu osmi měsíců, po třech měsících však z léčebny utekl. Za pomoci jeho otce odjel do Ruské federace, následně poté byl jeho otec zavražděn. V roce 2009 celá rodina odjela do Rakouska, kde požádali o mezinárodní ochranu, byla jim však vystavena česká víza, a proto v roce 2010 byli převezeni do ČR. V uvedeném roce také požádali žalobci o udělení mezinárodní ochrany, avšak bezúspěšně. Žalobkyně ad a/ uvedla, že ČR není její cílovou zemí. Vyslovila obavu z návratu do vlasti za sebe i svých dětí, tvrdila, že se obává smrti. Její zdravotní stav je dobrý, děti mají strach v případě, kdy jejich otec má agresivní záchvaty. Jmenovaný je nemocný od jeho 14 let, posledních 3,5 let se léčí v ČR.

Dále ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobci podali dne 23. 2. 2010 první žádost o udělení mezinárodní ochrany, žádosti nebylo vyhověno rozhodnutím ze dne 26. 10. 2012, č. j.

OAM-71/ZA-06-ZA14-2010, proti rozhodnutí podali žalobu rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 30. 4. 2013, č. j. 22 Az 20/2012-41 byla žaloba zamítnuta. Podaná kasační stížnost byla rozhodnutím NSS ze dne 1. 8. 2013, č. j. 9 Azs 7/2013-20 odmítnuta pro nepřijatelnost.

Vzhledem ke splnění zákonných podmínek soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání (§ 51 odst. 1 s.ř.s.).

Posouzení věci Krajským soudem v Brně:

Krajský soud v Brně zdůrazňuje, že řízení o udělení mezinárodní ochrany je zcela mimořádný institut, jehož smyslem je ochrana cizinců, kteří pocítují důvodnou obavu před pronásledováním v zemi původu nebo případně pocítují důvodnou obavu z hrozby nebezpečí vážné újmy ve věci jejich potenciálního návratu do země původu. Správní orgán tak v případě opakované žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany shledal naplnění podmínek pro zastavení řízení s tím, že se jedná o žádost nepřipustnou ve smyslu § 10a písm. e) zákona o azylu, dle kterého: „*žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná, podá-li cizinec opakovaně žádost o udělení mezinárodní ochrany, aniž by uvedl nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodu pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany.*“ Výklad citovaného ustanovení a jeho aplikace ve vztahu ke konkrétním skutkovým okolnostem je přitom předmětem sporu projednávané věci.

V této souvislosti soud předesílá, že citované ustanovení bylo do zákona o azylu nově doplněno zákonem č. 379/2007 Sb. (s účinností ode dne 21. 12. 2007), a to v souladu se směrnicí Rady 2005/85/Es ze dne 1. 12. 2005 o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání odnímání postavení uprchlíka (dále jen „procedurální směrnice“); jedná se tedy o důsledek transpozice procedurální směrnice, kterou Česká republika provedla právě výše uvedeným zákonem s cílem postihnout případy opakovaných žádostí o udělení mezinárodní ochrany podávaných ze stejných důvodů jako žádosti předchozí. Článek 25 odst. 2 procedurální směrnice totiž stanoví konkrétní případy, kdy členské státy mohou považovat žádost za nepřipustnou s tím, že pod písmenem f) je stanoven případ, kdy žadatel po pravomocném rozhodnutí podal stejnou žádost.

Tato výchozí pozice pro posouzení žádosti jako nepřipustné je pak dále rozvinuta v článku 32 procedurální směrnice, který blíže řeší případy opakovaných (následných) žádostí o udělení mezinárodní ochrany v témže členském státě s tím, že tyto žádosti nejprve podléhají předběžnému posouzení. V jeho rámci je pak posuzováno, zda opakovaná žádost obsahuje nové skutečnosti či zjištění, které významně zvyšují pravděpodobnost uznání žadatele za uprchlíka podle směrnice Rady 2004/83/Es ze dne 29. 4. 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohly žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (článek 32 odst. 4). Pokud tomu tak je, mohou členské státy rozhodnout o dalším posuzování žádosti, a to za předpokladu, že dotýčný žadatel nemohl v předchozím řízení bez vlastního zavinění uvést tyto nové skutečnosti či zjištění, zejména při využití svého práva na účinný opravný prostředek (článek 32 odst. 6).

Ust. § 10a písm. e) zákona o azylu je tedy jakousi transpoziční syntézou problematiky podání opakovaných žádostí o udělení mezinárodní ochrany tak, jak je upravena v procedurální směrnici. Z dikce citovaného ustanovení zákona o azylu lze přitom dovodit nutnost kumulativního splnění dvou podmínek pro to, aby bylo možné opakovanou žádost věcně projednat:

- 1) je nutno uvést nové skutečnosti nebo zjištění;
- 2) musí se přitom jednat o takové skutečnosti či zjištění, jež nebyly bez vlastního zavinění žadatele zkoumány v předchozím řízení.

Ad 1) Za nové skutečnosti nebo zjištění je pak ve smyslu procedurálních směrnic nutno považovat nikoliv jakékoliv nové skutečnosti nebo zjištění, ale pouze takové, které by prima facie mohly mít dopad do hmotněprávního postavení žadatele. Ostatně v jiných případech by nové správní řízení pozbývalo jakéhokoliv smyslu, protože jeho výsledek by byl předem daný a ve svém důsledku by takové správní řízení nekorespondovalo s požadavkem hospodárnosti vnímaným jakožto dosahování žádoucích výsledků s co nejmenšími možnými náklady.

Ad 2) Ve vztahu k druhé z uvedených podmínek je třeba vyjít z toho, že v rámci azylového řízení existují dvě základní povinnosti – břemeno tvrzení a břemeno důkazní. Jak již Nejvyšší správní soud vyslovil ve svém rozsudku ze dne 7. 2. 2005, č. j. 4 Azs 151/2005-86, www.nssoud.cz „Zatímco důkazní břemeno může v některých případech nést i správní orgán, povinnost tvrzení leží vždy na žadateli o azyl. Představa, že by správní orgán sám zjišťoval pronásledování či potenciální ohrožení žadatele o azyl v zemi jeho původu, je zcela nereálná. Jedině žadatel sám nejlépe ví, z jakých důvodů svou zemi původu opustil, zda byl pronásledován a z jakých důvodů. V průběhu řízení o udělení azylu musí žadatel uvést veškeré relevantní důvody, na základě kterých poté správní orgán jeho žádost posoudí.“ Pro úplnost lze ještě odkázat na rozsudek ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003-42, www.nssoud.cz, v němž bylo uvedeno, že: „Správní orgán není povinen hodnotit jiné skutečnosti než ty, které žadatel o azyl uvedl jako důvody, pro které o azyl žádá.“ Proto pokud žadatel neuvedl všechny důvody své žádosti o udělení mezinárodní ochrany, jedná se o skutečnost přičitatelnou pouze jemu a nelze akceptovat, že by toto neunesení břemena tvrzení mohl zhojit pomocí podání opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

Institut opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neslouží k upřesňování či skutkovému doplňování předchozí žádosti. Jeho hlavním smyslem a účelem je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žadatele, a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího řízení. Zpravidla se přitom může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času a jako takové lze připomenout zejména změnu situace v zemi původu nebo změnu poměrů ve vztahu k osobě žadatele, např. udělení azylu matce nezletilé žadatelky, jejíž žádost již byla pravomocně zamítnuta; k tomu srov. rozsudek NSS ze dne 5. 11. 2008, č. j. 9 Azs 14/2008-57, www.nssoud.cz, dle kterého: „...byla-li by matka nezletilé stěžovatelky v dalším řízení před správním orgánem úspěšná, tj. bylo-li by shledáno, že je v zemi původu pronásledována, resp. byl-li by shledán její odůvodněný strach z pronásledování v zemi původu nebo hrozba nebezpečí vážné újmy, mohla by v novém řízení o udělení mezinárodní ochrany uspět i její nezletilá dcera.“

Lze tedy uzavřít, že ust. § 10a písm. e) zákona o azylu představuje jistý filtr, jehož prostřednictvím je možné propustit do dalšího opakovaného řízení o udělení mezinárodní ochrany již jednou rozhodnutou věc. Jedná se přitom o výjimku, kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a sice princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté, tzv. *res iudicata*, resp. v daném případě *res administrata*. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění obou výše uvedených podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu nové žádosti, jež může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí tak, jako tomu svědčí skutkové okolnosti projednávané věci.

Soud zjistil ze správního spisu, že žalobci podali první žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 23. 2. 2010, o níž bylo vedeno správní řízení pod sp. zn. OAM-71/ZA-06-ZA14-2010.

Z průběhu správního řízení bylo zjištěno, že žalobci jsou státními příslušníky arménské republiky, arménské národnosti, vyznávají víru apoštolské církve. Nikdy proti nim nebylo ani v současnosti není vedeno trestní stíhání. Žalobkyně ad a/ dosáhla středoškolského vzdělání, v Arménii pracovala jako zdravotní sestra. Z vlasti odešla dne 11. 6. 2009 z důvodu, že celá její rodina byla v ohrožení kvůli jejímu manželovi, který v roce 2007 měl problémy s policistou, s kterým pohádal a následně jej pobodal. Byla mu uložena psychiatrická léčba, z léčebny však po třech měsících utekl. Na popud svého otce opustil Arménii, žil v Moskvě. Manželův otec byl zabit. V roce 2009 se proto rozhodli vycestovat, odjeli do Rakouska, kde podali žádost o mezinárodní ochranu, měli však česká víza, proto v roce 2010 vycestovali do České republiky. V žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 9. 9. 2013 žalobkyně ad a/ uvedla, že má zájem na tom, aby celá rodina byla v bezpečí. Její manžel R. P. je nemocný od jeho 14 let, potřebuje, aby léčba se mu nezhoršovala, v České republice je léčen 3,5 let, jeho zdravotní stav se v současné době zhoršil v souvislosti s negativním rozhodnutím o mezinárodní ochraně. Incident měl i s lékařem v PS zastávka, byly mu naordinovány léky na spaní.

Porovnáním důvodů, které vedly žalobce k podání první žádosti o udělení mezinárodní ochrany v roce 2010 s důvody uváděnými v současné žádosti podané dne 9. 9. 2013, bylo konstatováno, že tyto jsou shodné, pokud se týká popisu potíží ve vlasti, které měl manžel/otec žalobců, kdy při vyvolaném konfliktu pobodal policistu, dále z důvodu jeho zdravotního stavu a psychických potíží. Skutkově se jedná o stejné okolnosti, které měly za následek opuštění vlasti, tedy problémy spojené s pronásledováním manžela. Žalobci tedy žádnou novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu, která by odůvodňovala opětovné vedení správního řízení a opětovné hodnocení důvodů jejich odchodu z vlasti a obavy z návratu do vlasti. Žalovaný již v rámci správního řízení o první žádosti o mezinárodní ochranu objektivně posoudil veškeré obavy uvedené žalobci ohledně jejich důvodů k odchodu z vlasti a neochoty se vrátit, argumentace žalovaného byla náležitě podložena veškerými dostupnými informacemi o situaci v zemi.

Z výše uvedených důvodů soud ve shodě s právním názorem žalovaného uzavírá, že ve věci byly naplněny zákonné podmínky stanovené § 10a písm. e) zákona o azylu, a proto žádost o udělení mezinárodní ochrany podaná žalobci na území ČR byla správně shledána nepřipustnou.

Optikou tohoto náhledu dospěl soud k závěru, že žaloba je nedůvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Soud shodně s odůvodněním rozsudku ze dne 30. 4. 2013, č. j. 22 Az 20/2012-41 zdůrazňuje, že žalobci mají možnost upravit si pobyt v ČR právními prostředky podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, pokud je pro ně pobyt v České republice příznivější, a to i za předpokladu, že by vyřízení takového pobytu bylo spjato s nutností opustit na čas území České republiky.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobci neměli ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 28. února 2014

JUDr. Eva Lukotková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová